

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 57
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

30/09/2025

7/31793
7/31801
7/31915
7/32063
7/32064
7/32065
7/32066
7/32186
7/32190
7/32191
7/32261
7/32262

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazınız.
b) 12/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.
c) 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.
ç) 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.
d) 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/31793, Bitlis Milletvekili Hüseyin OLAN'ın 7/31801, Konya Milletvekili Barış BEKTAŞ'ın 7/31915 ve 7/32063, Mersin Milletvekili Talat DİNÇER'in 7/32064 ve 7/32065, İstanbul Milletvekili Elif ESEN'in 7/32066, Bursa Milletvekili Hasan ÖZTÜRK'ün 7/32186, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/32190, Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun PARLAK'ın 7/32191, İzmir Milletvekili Sevda ERDAN KILIÇ'ın 7/32261 ile İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/32262 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (53 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ELİF ESEN'İN 7/32066 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğretim programları teknik açıdan gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahiptir. Uygulamaya yönelik izleme değerlendirme sürecinin ise devamlılığı esastır. Sosyokültürel hayat, bilim ve teknolojiadaki hızlı değişim ve gelişmeler; toplumun ve ferдин ihtiyaç duyduğu vasıfların da farklılaşmasına sebep olmaktadır. Bu farklılaşma ise tabii olarak çağın gerekliliklerini karşılayabilecek fertlerin yetiştirilmesini sağlayacak olan öğretim programlarının yenilenmesi ve güncellenmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Bu bağlamda yürütülen izleme ve değerlendirme çalışmaları, ulusal ve uluslararası değerlendirme sınavlarının sonuçları, akademik çalışmalar ve ihtiyaç analizleri, öğretim programlarının geliştirilmesine dayanak oluşturmaktadır.

Bulduğumuz çağda, öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerlerin yanı sıra bunları edinme sürecindeki farkındalıkları da önem arz etmektedir. Ayrıca öğrencilerin edindikleri kazanımların farklı alanlarda kullanılabilmesi için güçlü bir altyapıya sahip olunması da bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki öğretim programlarının temel yaklaşımı; öğrenci profili, erdem-değer-eylem çerçevesi, beceriler çerçevesi bileşenlerinden oluşan bütüncül bir modeldir. Öğretim programlarının merkezinde insan; zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevi gelişim yönleriyle bir bütün olarak ele alınmaktadır. Öğrenme süreçleri, bireylerin ilgi ve kabiliyetleri ölçüsünde esnek ve özgür öğrenme ortamlarının yaygınlaştırıldığı hak ve gelişim temelli bir yapıdadır. Kavramsal becerileri temel alan bu modelde, üst düzey düşünme becerilerinden eleştirel düşünme becerisi önemli bir öğrenme çıktısı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bilme ile sorumluluk, birbirini bütünleyen iki temel kavramdır. Bilginin kendisi ve bilme eylemi kadar, bilgiye sahip olmanın getirdiği sorumluluk kavramı da temel kazanımların başında gelir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde eğitim süreçlerini zenginleştirmek üzere disiplinler arası yaklaşımın yanında disiplinler üstü ve disiplinler ötesi yaklaşımlardan da yararlanılmaktadır.

Eğitim anlayışının somut tezahürleri olan öğretim programları, insanın bütün yönleriyle gelişimini esas almaktadır. Programlarda bilgi, beceri, eğilim ve değerler; yetenek, ilgi, ihtiyaç ve bireysel farklılıklarla güçlendirilerek ele alınmaktadır. Güçlü bilimsel temellere sahip programların teknik açıdan; gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahip olması ve aynı zamanda millî, manevi ve insani değerlerimiz istikametinde hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi, yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdemın merkezde olduğu öğrenci profilinde öğrencilerin bilgi, beceri, eğilim ve değerleri göz önünde bulundurulmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; insanı ruh ve bedenden oluşan bir varlık olarak göz önüne alan bütüncül bir eğitim anlayışı benimsemekte, yetkin ve erdemli bireylerin yetiştirilebilmesi noktasında özgün bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrencinin bireysel gelişimini, ruh ve beden boyutlarını içeren bütüncül bir bakış açısı ile ele almaktadır. Bu model, öğrencilerin zihin gelişimlerinin yanı sıra beden ve duygu yönünden de gelişmelerini amaçlamaktadır. Çok yönlü düşünme becerisinin geliştirilmesini amaçlayan epistemolojik bütünlük; öğrencinin nasıl düşündüğü, bilgiye nasıl eriştiği ve bilgiyi nasıl öğrendiği gibi hususlarla ilgilidir. Model'de öğrenci profili oluşturulurken akademik gelişimin yanı sıra birey ve toplum çerçevesinde

başarı, deneyim ve öğrenme süreçleri dikkate alınmıştır. Aynı zamanda ahlaki bilinç ve estetik bakış açısı geliştirmek amaçlanmaktadır. Her öğrencinin Türk millî eğitiminin amaçlarına ulaşabilecek potansiyeli olmasından hareketle bu potansiyelin ortaya çıkmasını ve uygulamaya dönük hâle gelmesini sağlamada bütüncül eğitim anlayışı önemli katkılar sunmaktadır. Bu nedenle öğrenci profilleri oluşturulurken insanın çok yönlü gelişimi amaçlanmıştır. Bütüncül eğitim yaklaşımı esas alınarak oluşturulan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, insanın fitri özelliklerini koruma ve geliştirmeyi, karakterini olgunlaştırmayı, şahsiyet bütünlüğünü oluşturmayı merkeze alarak insanın kendi yeteneklerini ve potansiyelini ortaya çıkarmayı ve toplum ile insan arasında akılcı ve ahlaki bir uyum oluşturmayı hedeflemektedir.

Yeni öğretim programları kapsamında eğitim kademelerinde ölçme değerlendirmeye yönelik yeni yaklaşımlar getirilmiştir. Özellikle ilkökul düzeyi, öğrencinin başarı ve özgüven duygusunu kazanmasında kritik bir dönem olup bu dönemde öğrencinin okula uyum sağlaması, etkinliklere katılımı ve sınıf ortamına uyumu gibi kazanımlar ön planda tutulmaktadır. Bu nedenle, sınav temelli yaklaşım yerine öğrenci gelişim süreçlerinin dikkate alındığı bir ölçme ve değerlendirmenin pedagojik olarak daha doğru olacağı değerlendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda hazırlanan öğretim programları, öğrencilerin edindikleri bilgileri doğru ve verimli bir şekilde kullanmalarını, bugün ve gelecekte ihtiyaç duyacakları becerileri kazandırmayı sağlayacak bir yapıda kurgulanmıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda, öğretim programlarının öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacak; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenek ve bireysel farklılıklarına hizmet edecek; bilgi, beceri, tutum ve davranış bütünlüğünü sağlayacak; çok yönlü gelişimlerini destekleyecek şekilde bütüncül bir yaklaşımla yeniden yapılandırılması çerçevesinde ele alınmış, Anayasanın 42. ve 58. maddeleri, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 56. maddesi ve 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 301. Maddesi doğrultusunda geliştirilmiştir.

Program geliştirme sürecinde; öğretim programlarında kullanılan kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, eğilimler, okuryazarlık becerileri ve alana özgü becerilere ilişkin hem bağlı genel müdürlük ve kurumlardan hem de çeşitlik sivil toplum kuruluşundan görüş ve öneriler alınmıştır. Ayrıca her bir branş için 81 il millî eğitim müdürlüğü koordinesinde kurulan komisyonlar marifetiyle; öğretim programlarında yer verilen kazanımlar, ele alınan içerik, öğretme-öğrenme süreci, ölçme-değerlendirme süreci, öğretim programlarının uygulanmasında veliden, okul idaresinden ve diğer paydaşlardan beklentilere ilişkin görüş ve öneriler toplanmış ve bu kapsamda ihtiyaç analizi çalışmaları yürütülmüştür.

Öte yandan süreç boyunca;

- Ulusal kurum ve kuruluşlara ait raporlar (Millî Eğitim Kalite Çerçevesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, TÜİK Raporları, Bakanlık iç raporları)
- Uluslararası kurum ve kuruluşlara ait raporlar (AB Komisyonu Raporları, AB Konseyi Raporları, Avrupa Sendika Eğitim Komitesi Raporları, BM Raporları, OECD Raporları, SESRIC Raporları, UNESCO Raporları, UNICEF Raporları, TIMSS ve PIRLS Raporları)
- Sivil toplum kuruluşları ile sendikalara ait çalışmalar (Eğitim Reformu Girişimi Raporları, TEDMEM Raporları, Eğitim-Bir-Sen Raporları, Türk Eğitim-Sen Raporları vb.),
- Stratejik planlar (MEB Stratejik Planları, Kalkınma Planları, MEB 2019-2023 Vizyon Belgesi vb.),
- Eylem planları (İnsan Hakları EP, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele EP, Karayolu Trafik Güvenliği EP vb.) incelenmiştir.

Beceri temelli öğretim programı uygulayan ülkelerle ilgili durum tespit çalışmaları yapılmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programlarında kullanılması kararlaştırılan beceri setleri ile ilgili çalışmalar sivil toplum kuruluşlarına gönderilerek onların görüş ve önerileri alınmıştır.

Beceri temelli öğretim programının hazırlık sürecinde 81 ilden öğrenci görüşleri alınmış ve 17 bin öğrencinin yanıtladığı anket çalışması yapılarak öğrencilerin beklentileri ve ihtiyaçları tespit edilmiştir. Ayrıca 81 ilden öğretmen görüşleri alınmış ve öğretmenlerin süreçte karşılaştıkları zorluklar, mevcut öğretim programlarına dair eksiklikler ve ihtiyaçlar hakkında kapsamlı bir veri toplama çalışması yapılmıştır. 2013 Öğretim Programlarının uygulamaya konulmasından itibaren günümüze kadar yapılan tüm akademik çalışmalar analiz edilerek raporlanmıştır. Ayrıca, taslak öğretim programları paydaş katılımının sağlanması amacıyla askıya konulmuştur.

Yeni programların geliştirilmesi süreci, tecrübeli ve alanında uzman büyük bir ekiple yürütülmüştür. Program geliştirme ekiplerinde her branştan katılım sağlanacak şekilde 260 akademisyen ve saha tecrübelerini en iyi şekilde yansıtabilecek 700'ün üzerinde öğretmen tam zamanlı görev almıştır. Program geliştirme sürecinde her aşamada görüş ve önerilerine başvurulmak üzere yarı zamanlı görev alan akademisyen ve öğretmenler ile program geliştirme komisyonlarında görev alan komisyon üyesi sayısı yaklaşık 3000'dir. Program geliştirme sürecinde komisyonlar çevrim içi ortamda çalışmalarını yürütmüş; ayrıca yüz yüze çalışma imkânının da sağlanabilmesi adına süreç boyunca çok sayıda çalıştay düzenlenmiştir.

Ayrıca illerde yer alan eğitim araç-gereç ve ders materyalleri hazırlama komisyonları da, süreçte yer almış ve tüm ekiplerle bire bir iletişim ve koordinasyon içerisinde çalışmıştır. Tüm bunlarla birlikte yeni programların geliştirilmesinde verimliliğin artırılması ve tam bir koordinasyon sağlanabilmesi için alan uzmanları, program geliştirme, ölçme ve değerlendirme, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, beceri seti oluşturma, farklılaştırılmış eğitim, erdem-değer-eylem, sosyal duygusal öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri, eğitim yönetimi, söz varlığı, yatay-dikey içerik ilişkisi kontrolü adı altında çeşitli alt komisyonlar oluşturulmuştur.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki yeni müfredat taslağı, 26 Nisan-10 Mayıs 2024 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Kamuoyuna, görüş ve değerlendirmelerini Bakanlığımıza iletebilmeleri adına yaklaşık iki haftalık süre tanınmıştır. Müfredat taslağına askı süresince 67 bin 284 görüş iletilmiş, gelen tüm görüşler ilgili birimlerce incelenmiş ve değerlendirme süreci titizlikle yürütülerek uygun görülenler programlara yansıtılmıştır. Bununla birlikte uygulamadaki öğretim programlarına yönelik izleme ve değerlendirme süreci devam etmekte olup sahadan gelen tüm görüşler detaylı bir biçimde değerlendirilmektedir.

2025-2026 eğitim öğretim yılında uygulamaya konmak üzere hazırlanan ve onay süreci devam eden derslerden; Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı 03.10.2024 tarihinden itibaren 10 gün süreyle kamuoyunun görüşlerine sunulmuştur. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, Müzik Dersi Öğretim Programı, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı, Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı ile Teknoloji ve Tasarım Dersi Öğretim Programı ise 02-08.05.2025 tarihleri arasında 7 gün süreyle kamuoyunun görüşlerine sunulmuştur.

Ayrıca; Okul Öncesi Eğitim Programına askı sürecinde gelen eleştiri, görüş ve önerilerin analizi neticesinde;

- Alan becerileri okul öncesi eğitim kademesine devam eden çocukların gelişim özelliklerine uygun olacak şekilde düzenlenmiştir. Örneğin; fen alan becerilerinden okul öncesi eğitim kademesine uygun olmadığı değerlendirilen; hipotez oluşturma, tümevarımsal akıl yürütme ve tümdengelmisel akıl yürütme alan becerileri programdan

çıkarılmıştır. Matematik alan becerilerinden okul öncesi eğitim kademesine uygun olmadığı değerlendirilen matematiksel alan ve teknoloji ile çalışma alan becerisi çıkarılmıştır.

- Tüm alan becerilerinde yer alan alt öğrenme çıktılarında sadeleştirme yapılmıştır. Örneğin; müzik alan becerilerinde yer alan 90 alt öğrenme çıktısı sadeleştirilerek 45'e düşürülmüştür.
- Okuryazarlık becerilerinde okul öncesi eğitime uygun olmadığına yönelik değerlendirme yapılan finansal okuryazarlık, sistem okuryazarlığı gibi beceriler çıkarılmış diğer okuryazarlık becerilerinin de süreç bileşenlerinde sadeleştirme yapılmıştır.
- Erdem-Değer-Eylem Modelinde yer alan eylemler okul öncesi eğitim kademesine uygun olarak sadeleştirilmiştir.
- Sosyal duygusal öğrenme becerilerine eksik olduğu belirtilen beceriler eklenmiş okul öncesine uygun olmadığı belirtilen beceriler çıkarılmıştır.
- Programın değerlendirme boyutu tamamen gözden geçirilmiştir. Formların doldurulma sıklığı azaltılmıştır. Öğretmenlere iş yükü getirdiği belirtilen Portfolyo Ürün Değerlendirme Formu çıkarılmıştır.
- Programda yer alan günlük ve aylık plan örnekleri öneriler doğrultusunda geliştirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan ve 2024-2025 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak okul öncesi, 1, 5 ve 9. sınıflar düzeyinde uygulanmaya başlanan eğitim ve öğretim programları ile ders kitaplarının etkililiğini değerlendirmek ve bunlar hakkında geri bildirim almak amacıyla "Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı İzleme ve Değerlendirme Sistemi (TTKB-İDES)" hayata geçirilmiştir. Bu platform aracılığıyla Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan eğitim/öğretim programları, ders kitapları ve eğitim araçlarına yönelik izleme ve değerlendirme süreçlerinde veri analitiği kapasitesinin artırılması, verilerin daha sistematik ve etkin bir şekilde toplanması ve eğitimde kanıta dayalı karar verme süreçlerini desteklenmesi hedeflenmektedir. TTKB-İDES platformu, eğitim ve öğretim programları ve ders kitaplarıyla ilgili görüş, öneri ve tespitler alınmasının yanı sıra eğitimin farklı paydaşlarından Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile ilgili veriler de toplanabilmesine imkân sağlamaktadır.

TTKB-İDES platformu üzerinden Okul Öncesi Eğitim Programı, Öğretim Programları Ortak Metni ve 2024-2025 eğitim öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanmaya başlayan 21 dersin öğretim programı ve bunlarla ilişkili olarak hazırlanan 50 adet ders kitabı/eğitim aracı hakkında görüş bildirmek isteyen ve kamuda görev yapan öğretmenlerimiz, MEBBİS kullanıcı girişi yaparak ilgili ekranlara erişebilmekte; istedikleri kademe, sınıf, ders ve ünite seçimini yaptıktan sonra görüşlerini gönderebilmektedir. Ayrıca "pdf, docx, xlsx" uzantılı dosya hâlinde de çalışmalarını Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına iletebilmektedir. Öte yandan TTKB-İDES aracılığıyla eğitim ve öğretim yılı içerisinde yapılan zümre öğretmenler kurulu toplantıları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bağlamında süreç odaklı bir izleme ve değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Böylece öğretim programlarının etkililiğinin değerlendirilmesi ve dinamik bir izleme ve değerlendirme sürecinin yürütülmesi hedeflenmektedir.

TTKB-İDES üç ana bileşenden oluşmaktadır. Bu bileşenleri "Öğretim Programları Modülü", "Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Modülü" ve "Veri Toplama Modülü" oluşturmaktadır. TTKB-İDES platformu, eğitim programları, öğretim programları ve ders kitaplarıyla ilgili görüş, öneri ve tespitler alınmasının yanı sıra eğitimin farklı paydaşlarından

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile ilgili veriler de toplanabilmesine imkân sağlamaktadır. Anket ve ölçek gibi farklı veri toplama araçlarıyla elde edilen veriler analiz edilmekte ve bunlarla ilgili raporlar hazırlanmaktadır. Bu raporlar Bakanlığımız ilgili Genel Müdürlükleriyle paylaşılarak iş birlikçi bir izleme ve değerlendirme süreci yürütülmektedir.